

DET KONGELIGE
UTENRIKSDEPARTEMENT

Utenriksministeren

Stortingsrepresentant Jan Tore Sanner
Høyres stortingsgruppe
Stortinget
0026 Oslo

Vedrørende politiske fanger på Cuba

Jeg viser til ditt brev datert 22. juni 2009, om politiske fanger på Cuba.

Før jeg svarer på dine konkrete spørsmål, vil jeg gjerne benytte anledningen til å berømme din og andres innsats for politiske fanger på Cuba og andre steder. Det å holde søkelyset på situasjonen til enkeltpersoner eller grupper viser seg å være noe av det mest effektive vi kan gjøre med tanke på å få frigitt eller bedret soningsforholdene for fengslede.

Denne regjeringen har valgt å fokusere på hele gruppen av politiske fanger på Cuba, da det anses mest hensiktsmessig for disse sakene. Erfaringsvis er det vanskelig å få enkeltsaker tilstrekkelig godt belyst og det kan derfor være vanskelig å prioritere mellom fangene. Norge har i FN's generalforsamling og i norske politikeres møter med kubanske motparter oppfordret til betingelsesløs og umiddelbar frigivelse av alle politiske fanger på Cuba. Basert på den økte kontakten vi har hatt med kubanske myndigheter de siste årene, og i tråd med norsk menneskerettighetspolitikk i andre land, vil vi også vurdere å ta opp konkrete enkeltsaker.

Jeg vil for øvrig gjerne få benytte denne anledningen til å rydde opp i en mulig misforståelse som jeg mener å fange opp i ditt brev av 22. juni (og for så vidt også i den kronikken av Henrik Hovland i VG 21. juni som du viser til) der du skriver: "[...] dialogen man har etablert", eller "[...] dialogen med Cuba." Norge er helt korrekt i dialog med Cuba om en rekke spørsmål, som naturkatastrofer, menneskerettigheter o.a., men for ordens skyld vil jeg understreke at vi ikke har formelt etablert eller institusjonalisert noen dialog med myndighetene slik vi fra tid til annen har gjort med andre lands myndigheter som f.eks. Kina, Vietnam og Indonesia.

Så til svar på dine konkrete spørsmål:

Så vidt meg bekjent har ikke norske myndigheter i min tid tatt opp noen enkeltfanges sak med kubanske myndigheter, herunder saken til Normando Hernández Martínez. Så vidt jeg har kunnet bringe på det rene, engasjerte heller ikke den forrige regjeringen seg særskilt i Hernández sin situasjon.

Jeg konstaterer at betydningsfulle aktører allerede jobber intenst med å få frigitt Hernández. Dette betyr naturligvis ikke at vi dermed ikke bør foreta oss noe. Jeg vil imidlertid tro at det er andre land som har langt bedre forutsetninger enn Norge til eventuelt å lede an i engasjementet i denne enkeltsaken.

Med hensyn til konkrete menneskerettighetsspørsmål som Norge har tatt opp med Cuba hittil i 2009 i bilaterale samtaler eller i våre seminarer med Spania, Sveits og Cuba, vil jeg begrense meg til i stikkordsform å nevne følgende: løslatelse av politiske fanger, ytringsfrihet, pressefrihet, soningsforhold, tortur, demokratiske valg samt ratifisering av konvensjonene om henholdsvis sivile og politiske rettigheter og økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter. I tillegg har Utenriksdepartementet de to siste årene støttet et kriminologifaglig prosjektsamarbeid mellom de juridiske fakultetene i Oslo og Havanna.

Når det gjelder ditt aller siste spørsmål om utviklingen i antallet fanger og min vurdering av denne, gjentar jeg mitt svar til deg på ditt spørsmål i Stortinget av 12. januar i år: Det gleder meg at antallet fanger har fortsatt å gå noe nedover men dessverre ikke i et tempo som jeg er tilfreds med. Vi har imidlertid kunne registrere enkelte beskjedne men positive tiltak for fangene hva gjelder bedre anledning til kortvarige permisjoner for familiebesøk samt adgang til å møte den katolske kirken i enkelte fengsler.

Jeg konstaterer at stadig flere land støtter opp om en dialoglinje med Cuba. EU besluttet i fjor å gjenoppta den politiske dialogen med Cuba hvor menneskerettigheter utgjør en sentral del. EU-kommisjonen har i de siste måneder tatt opp igjen et omfattende samarbeidsprogram med Cuba. Etter at Costa Rica og El Salvador for kort tid siden etablerte diplomatiske forbindelser med Cuba, har alle land på det amerikanske kontinent, unntatt USA, nå fulle diplomatiske kontakter med Cuba. Cuba er nå også integrert i det politiske samarbeidet i Latin-Amerika som medlem av Rio-gruppen. Hittil i 2009 har et titalls presidenter fra latinamerikanske og karibiske land avlagt offisielle statsbesøk på Cuba. Som du også er kjent med har Obama-administrasjonen lempet på flere av restriksjonene for kubansk-amerikanernes kontakter med familiemedlemmer på Cuba, og det gjøres nå forberedelser til direkte samtaler mellom amerikanske og kubanske myndigheter om migrasjonsspørsmål. Alt dette er nye utviklingstrekk som jeg håper vil kunne bidra til å understøtte arbeidet for gradvise endringer av menneskerettighetssituasjonen på Cuba.

Med vennlig hilsen

Jonas Gahr Støre,
Utenriksminister